

Групова робота як метод для розвитку комунікативної компетентності

Під час уроків з використанням інтерактивних методів дуже часто використовую технологію кооперативного навчання такі, як:

- робота в парах,
- ротаційні (змінні) трійки,
- «ажурна пилка»,
- домашні та експертні групи,
- робота в малих групах,
- «навчаючи-учусь».

Приймаємо будь-яку відповідь учнів, всі можливі шляхи рішення обговорюємо. Звертаю увагу, щоб усі учні прийняли участь у обговоренні.

Таку роботу використовую на уроках засвоєння (вивчення внутрішньої будови ссавців, внутрішньої будови птахів), так і на уроках застосування знань, умінь і навичок (захворювання органів дихання, надання першої медичної допомоги, рослина – цілісний організм).

Робота в парах

Робота в парах сприяє позитивному ставленню до навчання, розвиває вміння пристосуватися до роботи в групах, підготовлює ґрунт для широкого і ефективного застосування інтерактивних технологій.

Вона дуже ефективна на початкових етапах навчання.

Організація роботи

1. Пропоную учням завдання, дискусійне питання, пояснюю його, даю час на опрацювання.
2. Визначаю, хто з учнів висловлюватиметься першим, пропоную обговорити свої ідеї один з одним. Щоб привчити дітей до чіткої організації роботи в парах, одразу визначаю час на спільне обговорення. Учні повинні дійти згоди щодо відповіді або рішення.
3. Після того як час буде вичерпано, даю можливість кожній парі представити свої результати роботи.

Наприклад:

- як будова еритроцита пов'язана з функціями, які він виконує;
- як внутрішня будова листка пов'язана з функціями, які він виконує;
- назвати одно та двомембранні органели клітини.

Ротаційні (змінні) трійки

Цей варіант кооперативного навчання сприяє активному, ґрунтовному аналізу та обговоренню нового матеріалу з метою його осмислення, засвоєння і закріплення.

Організація роботи

1. Заздалегідь готую запитання на допомогу учням з метою обговорення нового матеріалу. Запитання використовую такі, які не мають однозначної відповіді.
2. На уроці об'єдную учнів у трійки. Розміщую їх так, щоб кожна з них бачила трійку ліворуч і трійку праворуч. Разом усі трійки мають утворити коло.

3. Ставлю кожній трійці відкрите запитання (однакове для всіх членів трійки). Кожен за порядком повинен на нього відповісти.
4. Після короткого обговорення пропоную учасникам розрахуватися на перший, другий, третій". Учні з номером "один" переходять до наступної трійки за годинниковою стрілкою, а учні з номером "два" переходять через дві трійки проти годинникової стрілки. Учні з номером "три" залишаються на місці і є постійними членами своєї трійки. У результаті утвориться нова трійка.
5. Змінює трійки стільки разів, скільки є запитань. Так, наприклад, коли проходить три ротації, кожен дитина зустрічається із шістьма іншими дітьми.

Наприклад: «Шляхи проникнення бактерії до клітини рослинного, тваринного організму».

Робота в малих групах

Роботу в групах варто використовувати для вирішення складних проблем, що потребують колективного розуму. Якщо витрачені зусилля й час не гарантують бажаного результату, краще вибрати парну роботу або будь-яку з наведених вище технологій для швидкої взаємодії. Використовую малі групи тільки в тих випадках, коли завдання вимагає спільної, а не індивідуальної роботи.

Наприклад, з вивчення теми «Опорно-рухова система тварин» (за новою програмою для 7 класів) учні об'єдналися у п'ять груп. Кожна з груп моделювала (скелет риби, земноводних, плазунів, птахів та ссавців), а потім презентувала розробку матеріалу В кожній групі обрали спікера, секретаря та доповідача. Ознайомилися з умовами та порядком роботи, що був викладений у роздатковому матеріалі. Робота була продуктивна, виникло багато нових ідей, рефлексія цієї інтерактивної вправи відбулася у формі бесіди, коли усі учні обмінялися думками про проведену роботу, та отримані результати, а також спланували наступну тематику та форми проведення уроків.

Ажурна пилка

Дуже часто у практиці роботи використовую інтерактивну технологію колективного групового навчання «Ажурна пилка». Ця гра дає можливість на занятті засвоїти велику кількість інформації за короткий проміжок часу. Під час уроку учні об'єдналися у чотири «домашні групи», які були сформовані наприкінці одного з уроків. Кожна з груп для опрацювання отримала теоретичний матеріал з конкретного розділу «Практичне застосування навичок «Надання першої домедичної допомоги при травмах скелету». Завданням для кожної групи на практикумі було обмінятися думками, щодо наданого теоретичного матеріалу, та змоделювати ситуацію з використанням опрацьованої технології.

Домашні та експертні групи

Далі утворилися «експертні групи», куди об'єдналися представники з кожної «домашньої групи». В експертних групах заслухали представника з

кожної «домашньої групи», що до теоретичної частини, та ознайомилися з розробленою моделлю надання домедичної допомоги при травмах черепа, верхньої та нижньої кінцівки, хребта, поясу верхніх та нижніх кінцівок. Після цього слухачі повернулися у «домашні групи», де обговорили інформацію, що досліджувалася в експертних групах. Таким чином за короткий проміжок часу слухачі мали змогу розібратися у чотирьох напрямках щодо вивчення нового матеріалу та отримати чотири розроблені методи його вивчення та практиці опрацювати отримані знання.

Навчаючи — учусь

«Навчаючи — учусь» - використовується при вивченні блоку інформації або при узагальненні та повторенні вивченого. Він дає можливість учням взяти участь у передачі своїх знань однокласникам. Наприклад, при проведенні уроку у 8 класі по темі «Клас земноводні» роботу організують таким чином:

- повідомивши тему і мету уроку, роздаю учням картки із завданням— інформацією, яку вони повинні засвоїти;
- якщо учням щось не зрозуміло, пропоную звернутися за поясненням;
- прошу підготуватися до передачі цієї інформації в доступній формі;
- учні ознайомлюють зі своєю інформацією однокласників;
- після передачі всієї інформації прошу учнів розповісти, заповнити таблиці, заповнити схему про те, що вони дізналися від інших.